

Mottagare
Socialnämnden

Risکاناليس inför internkontrollplan 2025

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner information om riskanalys.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har genomfört en riskanalys, bilaga 1, och kommer utifrån analysen att ta fram förslag till internkontrollplan 2025. Beslut om internkontrollplan för kommande år tas av socialnämnden i december.

Områdena förvaltningen upplever att det finns risker inom är till exempel genomförandeplaner, läkemedelshantering och rutiner runt direktupphandling samt tankkort. I riskanalysen finns områden som tillkommit senaste åren så som välfärdsbrottslighet och beredskap.

Risکاناليس

Socialnämnden är ansvarig för den interna kontrollen och ska varje år besluta om en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Uppföljningsområden i kontrollplanen bör väljas med utgångspunkt från genomförd riskanalys och utifrån en avvägning mellan kostnad och nytta. Vid bedömning av nytta ska inte endast ekonomiska faktorer vägas in, utan även exempelvis vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten. I riskanalysen används två begrepp, risk och väsentlighet. Med risk avses sannolikhet att fel uppstår. De riskområden som bedöms ha hög sannolikhet att inträffa och som skulle få stora konsekvenser, ska prioriteras i arbetet med intern kontroll.

Utifrån regionens riktlinje genomförde socialförvaltningen centralt en riskanalys juni och augusti 2024, se bilaga 1. Riskanalysen är en sammanställning av möjliga risker inom olika områden, en del processer sådana som inte går att granska i en internkontrollgranskning. Vissa processer ska verksamheterna arbeta med på andra sätt för att förebygga och i vissa fall ska rutiner upprättas. I senare skede kan granskning ske av om rutinerna följs.

Områden som förvaltningen uppmärksammar är som tidigare till exempel genomförandeplaner, läkemedelshantering och rutiner runt direktupphandling. Andra områden är medarbetare där förvaltningen skulle kunna se närmare på handlingsplan medarbetarenkät, arbetsmiljöutbildningar, rätt kompetens och introduktioner. Det finns risker som berör beredskap så som extremt väder,

brist på mat och material samt allvarlig händelse. Ett område som uppmärksammas nu är välfärdsbrottslighet, där socialförvaltningen har med två internkontrollpunkter i årets granskning, som rör försörjningsstöd och regler för mutor och korruption. Andra exempel är jäv i ärenden och bristande kvalitet. Inom ekonomiområdet finns risker förknippade med upphandling och avrop från avtal, privata medel hos brukare samt hantering av tankkort och inköpskort. I bilagan redovisas processer som skulle kunna granskas framåt, varav några är föreslagna att granskas enligt internkontrollplan 2025, se punkt 1 till 7.

Årets granskning, enligt internkontrollplanen 2024, är inte klar men utifrån resultat av granskningarna kan det tillkomma processer som bör granskas även nästa år.

Bedömning

Upprättad riskanalys följer riktlinjer för intern kontroll i Region Gotland.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2024-09-30
Bilaga 1 Utvalda risker utifrån riskanalys 2024

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef

Bilaga 1 utvalda risker utifrån riskanalys 2024

RISKANALYS 2025 sammanfattning			IK=intern kontroll 2025 förslag		
Datum för ifyllande: augusti 2024		Socialförvaltningen			
Nr	Område	Händelse	Effekt av händelse	Åtgärd	Kommentar
1	Verksamhet	Aktuella genomförandeplaner finns inte	Brukare får inte den vård och omsorg de har rätt till enligt uppdrag och kvalitetskrav	Bör ingå i planerade kvalitetsuppföljningar.	IK 2025 (ej 2024)
2	Verksamhet	Genomförandeplaner inte skapade genom delaktighet med brukare	Brukare får inte den vård och omsorg de har rätt till enligt uppdrag och kvalitetskrav	Bör ingå i planerade kvalitetsuppföljningar	IK 2025 (ej 2024)
3	Verksamhet	Läkemedelshantering fungerar inte	Brukare får inte/fel medicin vilket kan få allvarliga konsekvenser (även digitala medcinskåp)	Rutiner måste vara uppdaterade och kända av resp chef. Sjuksköterskor är ansvariga för delegering.	IK 2025 (ej 2024)
4	Drift	Systemavbrott planeringsverktyg	Insatser/arbete kan inte genomföras	Reservrutiner är uppdaterade och kända. Ska tas fram varje gång ett nytt system införs.	IK 2025
5	Ekonomi	Verksamheten följer inte dokumentationsplikt vid direktupphandlingar över 100 tkr	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Information om ny rutin så att den är väl känd och tillämpas.	IK 2023 och 2025 när rutiner implementerats
6	Ekonomi	Felaktig hantering tankkort, följer inte rutin.	Ekonomisk skada. Medarbetare misstänklighets.	Säkerställ att det finns rutiner som är kända och tillämpas. Utbildning av assistenter och kortinnehavare.	IK 2025
7	Personal	Handlingsplan medarbetarenkät saknas eller uppdateras inte	Att förbättring inte sker	Att alla grupper/enheter har uppdaterade handlingsplaner	IK 2025
8	Personal	Arbetsmiljöutbildning eller kompetens på området saknas	Vid allvarlig händelse kommer chefens kompetens arbetsmiljöfrågor att ställas på sin spets, vid avsaknad av utbildning lyfts arbetsmiljöansvaret till nästa nivå	Alla chefer som har fått skriftlig fördelning av arbetsmiljöansvar ska ha gått regionens arbetsmiljöutbildning	utbildning ok, fördelning av arbetsmiljöansvar inte ok, IK 2023 + 2024, IK längre fram
9	Personal	Felaktig hantering av avvikelser i Stella (arbetsmiljösystem)	Risk för personskada som inte hanteras	Arbetsmiljöavvikelse, tas de om hand i tid, fler icke-hantrade ärenden idag	IK 2024
10	Personal	Medarbetare och chefer har inte rätt kompetens	Felaktig kompetens leder till felaktiga beslut, insatser etc	Obligatoriska utbildningar samt repetition av kunskaper. Ska finnas i nya medarbetarsystemet grade.	Följs upp i grade
11	Personal	Medarbetare får inte rätt eller tillräcklig introduktion	Felaktig kompetens leder till felaktiga beslut, insatser etc	Systematik i introduktioner, t ex i Grade	Följs upp i grade
12	Personal/välfärdsbrottslighet	Anställning av vänner, släkt	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Noga med att alla chefer tar del av och förstår riktlinjer för muta och korruption. Svårt att upptäcka	Se på längre fram
13	Verksamhet	Nya utskrivningsprocessen följs inte	Patient kommer hem utan tillräckliga stödfunktioner samt med bristande planering.	Följa upp att processen fungerar som tänkt.	Ta med senare, ny processen
14	Beredskap	Extremt väder	Brukare och medarbetare blir lidande.	Rutiner som är kända och tillämpas vid behov.	Granskning senare år, IK 2026?
15	Beredskap	Brist på mat och material	Brukare medarbetare drabbas negativt.	Rutiner som är kända och tillämpas vid behov. Verksamheter ska ha säkrad försörjning av medicin, skyddsutrustning och livsmedel etc (beredskapslager).	Beredskapssamordnare arbetar med detta 2024, granska senare
16	Beredskap	Allvarlig händelse	Onödig skada, driftavbrott etc eftersom kontinuitetsplan inte finns eller följs vilket drabbar brukare och medarbetare	Rutiner som är kända och tillämpas vid behov.	Beredskapssamordnare arbetar med detta 2024, granska senare
17	Verksamhet/välfärdsbrottslighet	Inte samma insyn och möjlighet kontrollera vad som utförs, direktupphandlingar av verksamhet. HVB, bmss SoL LSS.	Sämre kvalitet än utlovat. För mycket ersättning till leverantör.	Fler ramavtalsupphandlingar och fler kontroller.	Se ekonomi punkt 19, efter utbildning IK2026?

Nr	Område		Effekt av händelse	Åtgärd	Kommentar
18	Verksamhet/ Välfärdsbrotts- lighet	Att brist i kvalitet eller avtal inte uppmärksammas tillräckligt när SOF köper från leverantörer på centala avtal, t ex Adda. HVB, bmss SoL och LSS	Sämre kvalitet än utlovat. För mycket ersättning till leverantör, ekonomisk skada.	Rapporter fler avvikelser till Adda t ex vad gäller avtalen.	Inte granska, avser Addas avtal
19	Ekonomi/välfärdsbrottslighet	Köp sker från ej upphandlad leverantör eller på felaktigt sätt från upphandlad leverantör	Förtroendeskada. Ekonomisk skada.	Utbildning i upphandling och vikten av avtalstrohet. Inköpsgrupp dels assistenter, dels verksamhetsutvecklare har bildats.	Utbildning i inköp och upphandling finns i kompetensportalen. IK 2026.
20	Ekonomi/välfärdsbrottslighet	Felaktiga priser och villkor på fakturor (leverantören följer ej avtal)	Ekonomisk skada. Förtroendeskada.	Utbildning av beställare, den som granskar fakturan. Att avtalsuppföljning sker enligt plan.	Se ovan
21	Ekonomi	Inköpskort: inköp hanteras felaktigt, kvitto och syfte saknas, felaktig moms	Ekonomisk skada. Medarbetare misstänklighets.	Utbildning av samtliga chefer, assistenter och kortinnehavare 2023. Ständiga kontroller via stickprov i alla avdelningar.	RSF granskade 2023 och kommer att granska centralt igen
22	Ekonomi	Privata medel hos brukare hanteras inte korrekt	Pengar försvinner och brukare blir lidande, medarbetare misstänklighets. Boenden.	Mer information så att riktlinjen är väl känd och tillämpas, utifrån de brister som noterats.	Riktlinje för särskilt boende IK 2023 + 2024. Ny granskning längre fram.
23	Ekonomi	Privata medel hos brukare hanteras inte korrekt	Pengar försvinner och brukare blir lidande, medarbetare misstänklighets. Oridnärt boende.	Ny riktlinje för ordinärt boende tas nu fram. Sen information så att den är väl känd och tillämpas.	Ny riktlinje tas fram nu, IK 2026.
24	Ekonomi	Hyror betalas för fel objekt	Ekonomisk skada.	Genomgång inför varje år när ny lokalfil kommer. Svårare med enskilda lägenheter men oftast brukare som tar emot hyresavin.	Granskas inte, har kontroll på egna lokaler. Fåtal övriga inhyrda.
25	Ekonomi	Övertidstimmar ej beordrade	Ekonomisk skada.	Chefens uppgift att ha koll på övertid.	Tas om hand inom respektive verksamhet.
26	Ekonomi/Välfärdsbrottslighet	Jäv i ärenden, otillbörlig påverkan eller egen vinning (myndighetsavdelningen)	Felaktiga beslut, ojämlika insatser och för mycket utbetalning	Arbeta utifrån regionens Riktlinjer mot mutor och korruption. Riktlinjerna ska vara kända av alla handläggare med flera.	Granskas om rutinerna är kända. IK 2024,
27	Ekonomi/Välfärdsbrottslighet	Felaktiga beslut FK personlig assistans	Felaktiga insatser och för mycket utbetalning	Återkoppla Försäkringskassan om misstankar finns	Inte granska, avser FK
28	Ekonomi/Välfärdsbrottslighet	Lägre kontroll av manuella ansökningar försörjningsstöd	Felaktiga beslut och för mycket utbetalning	Utöka stickprovskontroller till manuella ansökningar	IK längre fram
29	Ekonomi/Välfärdsbrottslighet	Felaktig folkbokföring (SKR), försörjningsstöd etc	Felaktiga beslut och för mycket utbetalning	Kontrollera mot skatteverket (KIR kommuninvånarregister eller motsvarande).	Större problem på fastlandet med grannkommuner.
30	Ekonomi/Välfärdsbrottslighet	LOV (lag om valfrihet) modellen inbjuder till brottslighet enl SKR	För mycket ersättning till leverantör, kan påverka kvalitet negativt.	Mer omvärldsbevakning behövs. Stockholmskommuner har tagit bort LOV.	Kontroll ersättning IK 2026 (tidigare kontroller godkända).
31	Ekonomi	Bostadsanpassningsbidrag Inte koll på leverantörer vi hänvisar till vid fullmakt från brukare	Snedvriden konkurrens	Minska antalet fullmakter. Går kanske att ha lista på leverantörer vi kollat upp	Först se över processen fullmakter
32	Ekonomi	Bostadsanpassningsbidrag Endast fåtal leverantörer på marknaden, specialist-kompetens eller känd leverantör	Betalar för mycket till leverantör	Bättre koll på processen, men svårt att veta vad det borde kosta.	Först se om det är en risk